

بسم الرحمن الرحيم

تغذیه در بیماری های غدد و پانکراس

نویسندگان:

دکتر سعید حسینی

پزشک، فوق دکتر و دکترای تخصصی تغذیه

استادیار تغذیه دانشکده بهداشت و مرکز تحقیقات غدد درون ریز و متابولیسم

دانشگاه علوم پزشکی تهران

سارا لاجالی نمین

کارشناس تغذیه

ویراستار:

دکتر خدا خانی

سرشناسه: حسینی، سعید، ۱۳۴۱
 عنوان و پدیدآور: تغذیه در بیماری‌های غدد و پانکراس / مؤلفین سعید حسینی، سارا نجاتی نمین؛ ویراستار ندا ناییبی
 مشخصات نشر: تهران: وبستا، ۱۳۸۶.
 مشخصات ظاهری: ۱۲۵
 شابک: 978-964-2997-02-2
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
 یادداشت: کتابنامه: ص ۱۲۵
 موضوع: غدد - بیماری‌ها - رژیم درمانی
 شناسه افزوده: نجاتی نمین، سارا، ۱۳۵۸
 شناسه افزوده: ناییبی، ندا، ۱۳۵۰
 رده‌بندی کنگره: ۵۷/ح/RC۶۴۹
 رده‌بندی دیویی: ۶۱۶/۲۰۶۵۴
 شماره کتابخانه ملی: ۱۰۵۸۰۱۵

نام کتاب:	تغذیه در بیماری‌های غدد و پانکراس
نویسندگان:	دکتر سعید حسینی، سارا نجاتی نمین
ناشر:	وبستا
صفحه‌آرایی:	داود صادقیان
نوبت چاپ:	ویرایش اول، چاپ اول ۱۳۸۶
شمارگان:	جلد ۱۰۰۰
لیتوگرافی، چاپ و صحافی:	سعید دانش
بهاء:	۴۴۰۰۰ ریال

دفتر مرکزی و پخش: تهران، خیابان سپهروردی شمالی، خیابان میرزایی زینالی، پلاک ۱۲۱، واحد ۶
 تلفن: ۸۸۷۵۶۰۸۹ فاکس: ۸۸۷۵۳۴۴۹

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۹۷-۰۲-۲

ISBN:978-964-2997-02-2

www.nashrevista.ir

مقدمه

اهمیت و جایگاه مراقبتهای تغذیه بالینی و رژیم درمانی به عنوان ابزاری کم هزینه و در عین حال بسیار اثر بخش در نجات جان بیماران، کاهش هزینه های درمانی، کاهش شدت، مدت و موارد عود بیماریها، افزایش رضایتمندی بیماران، و نهایتاً ارتقاء کیفیت خدمات درمانی، در تمامی نظامهای مترقی سلامت جهان کاملاً شناخته شده و مورد استفاده است. اجرای مراقبتهای تغذیه ای به ویژه در بیماران دیابتی از اهمیت به سزایی برخوردار می باشد و ضروری است تمامی این بیماران، در کنار سایر مراقبتهای پزشکی، تحت مراقبتهای دقیق تغذیه ای و رژیم درمانی نیز قرار گیرند. حمایت از تألیف این کتاب، در راستای برنامه بهبود مراقبتهای تغذیه بالینی در بیمارستانهای کشور و با هدف ارتقاء دانش کارشناسان تغذیه شاغل در بیمارستانها صورت گرفته و امید است منبعی سودمند برای دانشجویان و دست اندرکاران تغذیه و پزشکی کشور به شمار رود. در پایان لازم می دانیم از تلاشهای ارزنده جناب آقای دکتر سعید حسینی، استاد گرانقدر تغذیه، و همکاران محترمشان، در تألیف این کتاب سپاسگزاری نماییم. باشد که این تلاشها، گامی در جهت بهبود کیفیت خدمات درمانی و ارتقاء سلامت جامعه که هدف متعالی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است، به شمار آید.

دکتر سید مرتضی صفوی

مدیر کل دفتر بهبود تغذیه جامعه

معاونت سلامت

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

پیشگفتار نویسندگان

پروردگار را سپاس که بعد از خلقت انسان او را در مسیر تکامل قرار داد و در هر عصر و دوره‌ای به او هدایت و آگاهی بخشید تا ذره‌ای از اسرار خلقت خود را بشناسد. در دنیای امروز نقش علم تغذیه در پیشگیری و درمان بیماریها اهمیت روزافزونی یافته است و با گسترش معلومات در زمینه حمایت تغذیه‌ای و استفاده دارو گونه از مغذیها جهت درمان بیماریها نقش کارشناسان تغذیه از تهیه غذا و دستورات غذایی ساده بسیار فراتر رفته است.

امروزه در بیمارستانهای مجهز دنیا بیماران بستری توسط یک تیم پزشکی درمان می‌شوند و از اعضاء فعال و مؤثر این تیم کارشناسان تغذیه و رژیم درمانی هستند که از نظر علمی و عملی آموزش و مهارت لازم را کسب کرده‌اند.

فقدان چنین سیستمی در بیمارستان‌ها و ناکار آمد بودن روشهای قدیمی ارائه خدمات تغذیه‌ای موجب افزایش میزان سوء تغذیه بیماران بستری در بیمارستانها می‌شود که در مدت بستری و میزان بهبود آنها اثرات بارزی دارد و بر سیستم بهداشتی و درمانی هزینه‌های سنگینی وارد می‌کند.

در راستای تغییر سیستم تغذیه بیمارستانی رایج به سفارش دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی طرحی تحت عنوان آلگوسازی سیستم ارائه خدمات تغذیه بالینی در بیمارستانهای کشور پایلوت بیمارستان شریعتی تهران، توسط مرکز تحقیقات غدد درون ریز و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران در سالهای ۸۳ تا ۸۵ به اجرا درآمد. از آنجایی که در اجرای این طرح ضرورت آموزش مهارت‌های لازم و فراهم آوردن اطلاعات پیشرفته‌تر حمایت تغذیه‌ای در اولویت قرار گرفته است لذا مجموعه‌ای از کتابهای آموزشی در زمینه‌های تغذیه در بیماریهای کلیوی، تغذیه در بیماریهای قلبی و عروقی، تغذیه در بیماریهای دستگاه گوارش فوقانی، کبد و مجاری صفراوی، تغذیه در بیماریهای روده کوچک و بزرگ، تغذیه در بیماریهای غدد و پانکراس و تغذیه حمایتی (روده ای و وریدی) آماده شد.

کتاب حاضر که هم اکنون پیش روی شماست حاصل ساعتها مطالعه و گردآوری اطلاعات کاربردی پراکنده در زمینه تغذیه در بیماریهای غدد و پانکراس می‌باشد.

اگرچه این کتاب یک راهنمای ارزنده و منبع اطلاعاتی مفید برای دانشجویان رشته های پزشکی و تغذیه، پزشکان و تمام افرادی که در زمینه تغذیه بالینی فعالیت و مسئولیت دارند

می باشد اما عاری از خطا نیست، لذا از شما که با ارائه و انتقادات خود ما را در تصحیح و تکمیل هرچه بیشتر این مجموعه برای آینده یاری می دهید سپاسگزاریم. به امید آنکه این گام کوچک شروعی برای اعتلای آموزش تغذیه بالینی و بهبود بیماران رنجور باشد. در پایان از تمام افرادی که در تهیه این کتاب ما را یاری دادند صمیمانه تشکر می نمایم.

دکتر سعید حسینی

فوق دکترای تخصصی تغذیه، استادیار تغذیه دانشکده بهداشت و مرکز تحقیقات غدد درون ریز و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران

سارا نجاتی نمین

کارشناس تغذیه

فهرست

اختلالات غده تیروئید.....	۱
بیماری‌های پانکراس.....	۹
دیابت.....	۳۵
ضمیمه.....	۱۱۰
منابع.....	۱۳۰
واژه یاب.....	۱۳۱